

ПРАЦОЎНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ

Газета для рабочих №6 снежань 2009 г.

Дарагія сябры!

*Калектыў газеты
“Працоўная салідарнасць”
віншуе вас з надыходзячымі
Калядамі і Новым Годам!*

*Зычым вам абавязковых
здароўя, шчасця і дабрабыту,
а таксама – салідарнасці! Каб
не заставаліся сам-насам з
бягучымі праблемамі, а
аб’ядноўвалі свае намаганні, і
тады гэтыя праблемы будуць
вырашацца значна лягчэй!*

*Жадаем, каб у кожнага быў
шчодры святочны стол, але
пастарайцеся, каб вам хапіла
грошай да наступнага
заробку!*

В я с ё л ы х с в я т а ў ! ! !

Чарговыя абяцанкі

Міністар фінансаў Андрэй Харкавец падчас размовы з журналістамі паведаміў, што Аляксандар Лукашэнка паставіў задачу ў 2010 годзе давесці сярэдні заробак у сферы вытворчасці да 500 долараў, а ў бюджэтнай сферы – да 420.

Як адзначаюць незалежныя эканамісты, гэта чарговая папулісцкая заява ўладаў, бо ў наступным годзе стартуе прэзідэнцкая выбарчая кампанія. Каб узяць заробкі да такога ўзроўню, патрэбны рост валавага ўнутранага прадукту каля 115%, што ўяўляецца мала рэальным.

Вядома, што напярэдадні выбараў, як гэта ў нас звычайна, заробкі падвышаюць, але гэтым разам падвышэнне заробкаў можа адбыцца толькі за кошт замежных крэдытаў, інвестыцый, продажу прадпрыемстваў і дзяржмаёмасці. Хаця, большасці беларусаў усёроўна, адкуль грошы, абы яны былі, і яны не задумваюцца, што гэта грошы пазычаныя, якія яны ж самі і будуць аддаваць, толькі ўжо з працэнтамі.

“Навагодні падарунак”

гутнякам

Чуткі пра вымушаны адпачынак на заводзе спраўдзіліся. З 2-га па 8-га студзеня рабочых цэхаў №1 і №4 адпраўляюць на “вакацыі” з захаваннем 2/3 тарыфнай стаўкі.

На фоне апошніх заяваў адміністрацыі завода пра рост продажаў і павелічэнне адгрузкі тавараў, дзіўнавата гучыць абгрунтаванне часовага спынення вытворчасці: нібыта прадукцыі на складах назбіралася больш як на 20 мільярдаў рублёў (хаця яшчэ месяц таму было менш 20-ці мільярдаў). Атрымліваецца, што ўсе заявы пра адгрузкі і продажы – таксама фікцыя, для супакаення людзей і “захавання стабільнасці”. Таксама адміністрацыя, ў сваіх лепшых традыцыях, не папярэдзіла работнікаў у належны тэрмін.

Стаўленне працоўных да такога “адпачынку” не назавеш радасным: у гэтых цэхах і так зменшыліся заробкі на 25% у выніку змяншэння колькасці рабочых дзён, а тут яшчэ і амаль цэлую дэкаду давядзецца сядзець без працы.

Абы толькі потым гэты “адпачынак” не працягнулі, як гэта было з крышталём: адразу на месяц, а пасля атрымалася на тры.

Паводле biarozauka.belarda.org

Нечаканае адкрыццё

У адным з гарадоў Беларусі цалкам выпадкова трапіў мне на вочы фірмовы магазін нашага заводу. Ня ведаю, чаму мне захацелася туды зайсці – здавалася б, чаго я там не бачыў! – але візіт у магазін мяне нечакана ўразіў.

Так, там прадаецца прадукцыя нашага заводу, але крыху незвычайная. Ладную частку вітрынаў займаюць вырабы нашых гутнякоў, але... размалёваныя рознымі ўзорамі. Думаю: няўжо гэта ў нас на заводзе пачалі размалёўваць? Калі? Дзе?

Вярнуўшыся дадому, вырашыў паглядзець, ці ёсць такія вырабы ў нашым фірмовым магазіне. Няма! Што за халера? Трэба разабрацца!

Магу падзяліцца тым, што выявілася падчас майго сціплага расследавання.

Выявілася, што нейкая фірма Бест-Ост закупляе на нашым заводзе безкаляровыя вырабы (як у нас называюць – гладзь), вязе іх у Мінск, там яны размалёўваюцца (дарэчы, вельмі файна) і паступаюць у продаж. Праўда кошты на іх падвышаюцца амаль

удвая, а то і болей.

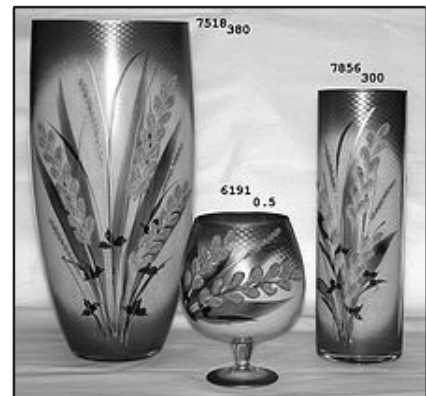
З пункту гледжання закону тут, хутчэй за ўсё, не дачэпішся. Завод прадаў сваю прадукцыю па сваіх коштах, фірма купіла, перарабіла і прадае па сваіх. Нічога крымінальнага. Але...

Але чаму нашае кіраўніцтва, якое толькі і “клапоціцца пра завод, пра рабочых, пра заробкі”, не наладзіць размалёўку вырабаў у сябе? Памяшканняў – хапае, людзей – няма куды падзець. На абсталяванне грошы таксама б знайшліся, пры жаданні. Завод атрымліваў бы неблагія прыбыткі. А так гэтыя прыбыткі атрымлівае невядома хто. Ці наадварот, вядома хто.

Вось цікава атрымліваецца: завод закупляе сыравіну, газ, электрычнасць, рабочую сілу, арэндуе памяшканні пад фірмовыя магазіны, робіць рэкламу і г.д. (усё гэта ўваходзіць у сабекошт прадукцыі), і прадае па сабекошце фірме Бест-Ост. А там, у сваю чаргу, пры мінімальным выдатках атрымліваюць максімальныя прыбыткі.

І, што яшчэ цікава, для рэалізацыі ўжо *сваёй* прадукцыі фірма Бест-Ост выкарыстоўвае фірмовыя магазіны шклозавода “Нёман”! Як усё лоўка атрымліваецца! Вось толькі ці перападае хоць капейчына ад гэтых “схемаў” заводскаму бюджэту? Вельмі сумнеўна.

Спадзяемся, калісьці мы зможам даведацца, хто і колькі на гэтым зарабіў. А зараз відавочна адно: пры такім падыходзе да арганізацыі працы і збыту, наш завод хутка стане прыдаткам розных бест-остаў, пастаўшчыком таннай рабочай сілы і таннай прадукцыі, на якіх можна зарабляць вялікія грошы.

“Прадукцыя” фірмы Бест-Ост (фота з сайта фірмы)

P.S. Невялічкае ўдакладненне: прадукцыя фірмы Бест-Ост прадаецца ва ўсіх фірмовых магазінах шклозавода “Нёман” акрамя самой Бярозаўкі. Пэўна, хацелі “схаваць” ад рабочых гэты факт, каб пазбегнуць некаторых пытанняў?

Паглядзець на “прадукцыю” фірмы Бест-Ост у каляровым выглядзе можна тут: <http://www.best-ost.com/photo6.htm>

Л.Някозік

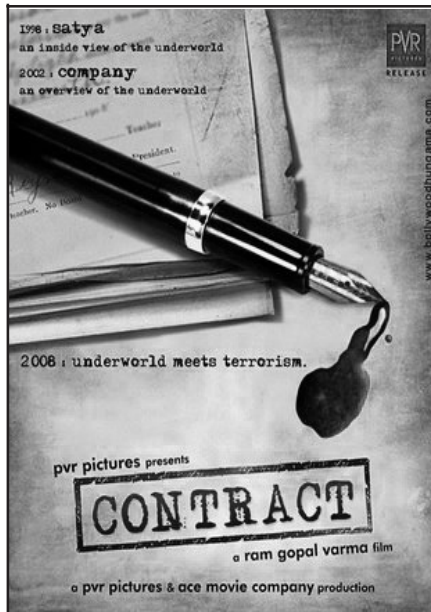
На вітрынах фірмовых магазінаў шклозавода “Нёман”

Кантрактам ужо не радыя?

Старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі (праўладныя прафсаюзы) Леанід Козік падчас аднаго інтэрвію распавёў пра сустрэчу з Аляксандрам Лукашэнкам, на якой абмяркоўвалася праблема кантрактаў. Ён паведаміў, што ў адносінах да добрасумленых работнікаў кантракты могуць скасаваць альбо перазаклучыць на безтэрміновую дамову.

Вось толькі спадар Козік не патлумачыў, якія гэта работнікі “добрасумленныя”. Хаця здагадацца не цяжка: хутчэй за ўсё, гэта тыя, хто не спрачаецца з начальствам, не адстойвае свае правы, не дамагаецца лепшых умоваў працы і большых заробкаў, не патрабуе выканання законаў. Усе астатнія – недобрасумленныя.

Прычынаў, па якіх улады пачалі думаць пра скасаванне кантрактаў, можа быць некалькі. З аднаго боку, на іх цісне Міжнародная арганізацыя працы (МАП), якая прызнала кантрактную сістэму ў Беларусі неадпавядаючай сусветным стандартам і парушаючай правы працоўных. З іншага боку, скасваўшы кантракты можна было б зэканоміць грошы для бюджэта – даплаты за кантракты складаюць немалую суму. Так што, ўлады і радыя б пазбавіцца лішніх клопатаў з кантрактамі, але ж і губляць такія сродак ціску на рабочых

таксама не хочацца.

А што не зашкодзіла б ведаць рабочым пра кантракты? У першую чаргу трэба ўсвядоміць, што кантракт – гэта “палка аб двух канцах”. І ім можна таксама карыстацца, каб дамагчыся для сябе нейкіх выгодаў. У кантрактах прапісаныя не толькі абавязкі работніка, але і абавязкі наймальніка. Калі добра іх вывучыць і прааналізаваць, можна заўважыць, што шмат якія свае абавязкі наймальнік не выконвае ці выконвае неналежным чынам. Напрыклад, кепскае абсталяванне, недахоп інструментаў і прыладаў працы, затрымка заробкаў ды

інш. Маючы жаданне і цяплявасць, можна дамагчыся ад наймальніка выканання ўмоваў кантракта. А калі хто збіраецца звальняцца, то можна падаць заяву на скасаванне кантракта па віне наймальніка, і атрымаць неаблагодную кампенсацыю – 3 сярэднямесячных заробка.

Наогул, кантрактная сістэма ў Беларусі мае вычварны сэнс. Нашыя чыноўнікі, калі ўводзілася кантрактызацыя, тлумачылі яе неабходнасць тым, што нібыта на Захадзе ўсе працуюць па кантрактах. Але і тут, як гэта ў іх звычайна робіцца, перакруцілі ўсё з ног на галаву. Справа ў тым, што “кантрактам” на Захадзе называецца любая дамова, і абсалютная большасць працоўных кантрактаў у Еўропе – гэта, нашымі словамі, “безтэрміновая працоўная дамова”, а такія кантракты, якія ўведзеныя ў Беларусі называюцца “кароткатэрміновымі”. І заходнім наймальнікам, каб заключыць кароткатэрміновыя кантракты, трэба яшчэ даказаць кантралюючым органам, што гэта сапраўды неабходна, а даказаць такое вельмі складана. Да таго ж, на Захадзе за выкананнем правоў працоўных пільна сочаць прафсаюзы, пра што нам застаецца толькі марыць.

П.Кілішкевіч

Дырэктарам прадпрыемстваў падвысяць заробкі

З 1-га студзеня павінна ўступіць у сілу пастанова ўраду, паводле якой скароціцца адміністрацыйны кантроль за заробкам кіраўнікоў прадпрыемстваў усіх формаў уласнасці.

Чаму падвысяюць заробкі кіраўнікам, а не працоўным? На думку эканаміста Леаніда Злотнікава, такім крокам улада намагаецца заахваціць

кіраўнікоў прадпрыемстваў, каб яны лепей працавалі, бо ў сённяшніх умовах мала хто хоча працаваць, шмат хто з’язджае за мяжу, ў асноўным – у Расію.

А вось заробкі рабочых абмяжоўвае такая рэч, як тарыфная сетка. На пачатку года, калі абвешчалі план па лібералізацыі эканомікі, тарыфную сетку планавалася

адмяніць, але рашэння пакуль няма. Гэтаму аказвае жорсткі супраціў бюракратыя, ў прыватнасці – Міністэрства працы. Там разумеюць, колькі яны страцяць, калі прадпрыемствы будуць бяз іх абыходзіцца, таму бюракратыя і супраціўляецца адмене тарыфнай сеткі.

П.К.

Чаго чакаць ад пенсійнай рэформы?

Будучыня ў беларускай пенсійнай сістэмы зусім не простая. Колькасць пенсіянераў працягвае павялічвацца, а колькасць працуючых – скарачацца.

Многія краіны сутыкаліся з падобнымі сітуацыямі, і вырашалі іх па рознаму: дзе падвышалі пенсійны ўзрост, дзе наогул адмянялі такі панятак, а некаторыя, як Кітай, абавязваюць дзяцей даглядаць і ўтрымліваць сваіх старых бацькоў за свой кошт.

У Беларусі, як і ва ўсім былым Савецкім Саюзе, да апошняй вайны пенсій не было наогул, а калгаснікі сталі атрымліваць пенсіі толькі з 1964 года. Таму ў тыя часы і даводзілася заводзіць шмат дзяцей, каб яны пасля клапаціліся пра бацькоў. Таму і зараз існуе меркаванне, што адмена пенсій паспрыяла б павелічэнню нараджальнасці. Бо адсутнасць пенсійнай сістэмы – гэта стымул падстрахавацца ад цяжкасцяў у старасці і займаць нашчадкаў, а таксама матуў самім адкладаць грошы на старасць.

Адмена пенсійнага ўзросту дазволіць чалавеку працаваць, пакуль ён можа і хоча, яго не змогуць звольніць толькі за тое, што ён дасягнуў 55 ці 60 гадоў. На сённяшні дзень з такімі

людзьмі імкнучца адразу скасаваць кантракт, хаця многія гатовыя працаваць і пасля выхаду на пенсію.

Але на такі непапулярны крок беларускія ўлады наўрад ці наважыцца, прынамсі ў бліжэйшы час. Больш верагодным падаецца варыянт з падвышэннем пенсійнага ўзросту. Хаця і гэты варыянт не выкліча “захаплення” ў беларусаў. Для джэржавы яно, канешне, выгадна, калі чалавек пойдзе на пенсію на некалькі гадоў пазней. Выгадна гэта і для людзей перадпенсійнага ўзросту: папрацаваўшы яшчэ пару гадоў, памер пенсіі тасама павялічыцца. Але, ўлічваючы ўзровень і працягласць жывання ў Беларусі, можна з упэўненасцю сказаць, што колькасць людзей, якія элементарна не дажывуць да пенсіі, таксама павялічыцца, што выгадна толькі джэржаве і ні ў якім разе не грамадзянам.

Таксама разглядаецца праект перамеркавання абавязковай страхавой нагрузкі

паміж работадаўцам і работнікам. На сённяшні дзень з заробкаў работнікаў адлічваецца 1% у пенсійны фонд, а наймальнік – 29% фонда зарабтанай платы. Пакуль невядома, на колькі ўзрасце пенсійны падатак, але агучваецца лічба 7-10% ад заробка, што таксама істотна паўплывае на памеры даходаў працоўных.

Канешне, рана абвешчаць нейкія канкрэтныя факты, яшчэ невядома, да чаго дадумаюцца “наверсе”. Але адно зразумела: пенсійную сістэму мяняць трэба, і ў любым выпадку гэтыя змены не будуць папулярнымі ў працоўных.

Яська Нязгодны

Даведка:

Па інфармацыі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, сярэдняя працоўная пенсія па ўзросце за 11 месяцаў гэтага года склала 301.624 руб., мінімальная працоўная пенсія па ўзросце (з улікам даплаты) – 171.511 руб., сярэдняя пенсія па інваліднасці – 264.233, у выпадку страты кармільца – 177.958, за выслугу гадоў – 399.587, сярэдняя сацыяльная пенсія – 117.825.

Сярэдняя пенсія ў Германіі складае 1391 еўра ў мужчын і 1115 еўра ў жанчын. Сярэдні памер пенсіі ў Польшчы складае каля 500 еўра.

Паводле “Зайтра тваёй краіны”

Завод крыўдзіць пенсіянераў

Па нашай інфармацыі, работнікі завода, якія сёлета выйшлі на пенсію (нават на пачатку года), не атрымалі да гэтай пары прадугледжаную заканадаўствам і калектыўнай дамовай адзіначасовую дапамогу (сума залежыць ад стажу).

Крыху незразумелая пазіцыя пенсіянераў: чаму вы не патрабуеце выканання законаў? Бо гэта вашыя грошы, і яны пастаянна абяцэнхваюцца праз інфляцыю, а калі пасля Новага году ізноў будзе дэвальвацыя, то страціце яшчэ больш.

Працоўная салідарнасць

Інфармацыйна-аналітычнае

выданне

г.Бярозаўка

Рэдактар і выдавец П.Кілішкевіч

Распаўсюджваецца бясплатна

Наклад 299 экз.

Друкарня “Вольны працаўнік”

Адказы за выпуск Л.Някозік

E-mail: hutanioman@gmail.com